
Od przeszłości do teraźniejszości

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego

1945–2015

*Urszula Kowalewska**

Popularyzacja nauki i kultury w działalności Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego

Abstract: Popularization of Science and Culture by the Library of Łódź University

Popularization of science and culture by the Library of Łódź University has always been vital aspect of its activities.

In the article are presented some selected initiatives taken up by The Library in the years 2006–2014. They originated in order to reach a wide circle of people and popularize the institution friendly to them, through conferences, seminars, exhibitions and meetings with interesting people from the world of the book. In the given period, The University of Łódź Repository and The Digital Library were created. The American Corner and The British Centre came into being.

Owing to different initiatives taken up, The Library of Łódź University has become the place of various scientific, educational and cultural events for all users.

Biblioteki to instytucje usługowe, głęboko zakorzenione w kulturze, nauce, informacji i technologii, a gwałtowny rozwój technik informacyjnych i komunikacyjnych wymusił zmianę ich działalności. Nastąpiła ewolucja w sposobie gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów, rozwinęły się nowe kanały komunikacji z czytelnikami. Wszystkie działania podejmowane przez bibliotekarzy mają za zadanie budowanie wizerunku biblioteki jako instytucji nowoczesnej, otwartej i atrakcyjnej dla użytkowników, służącej kreowaniu społeczeństwa opartego na wiedzy.

Biblioteki akademickie zajmują ważne miejsce w systemie komunikacji naukowej i upowszechnianiu wiedzy, skupiają się na szeroko pojętej edukacji oraz na różnego rodzaju usługach dostosowanych w dużym stopniu do profilu danej uczelni. Działania przez nie oferowane muszą

* Mgr Urszula Kowalewska, Oddział Informacji Naukowej i Prac Naukowo-Dydaktycznych BUŁ.

odpowiadać potrzebom środowiska, w którym funkcjonują tj. studentom i pracownikom naukowym. Efektem tej działalności powinien być zadowolony czytelnik, któremu biblioteka pomogła w zdobyciu potrzebnych informacji, w podniesieniu kwalifikacji i w ten sposób przyczyniła się do jego rozwoju naukowego i kulturalnego.

Biblioteki uniwersyteckie XXI w. to instytucje dbające o jakość świadczonych usług. W swoich ofertach mają nie tylko usługi cenne dla procesów kształcenia akademickiego, ale tworzą również przestrzeń kulturalną dla wystaw i spotkań z szerokim kręgiem odbiorców. Tymi działaniami podkreślają swoje znaczenie dla wspólnoty uniwersyteckiej, a także lokalnej. Stają się tzw. „trzecim miejscem” kojarzonym z czasem wolnym od pracy i obowiązków, w którym skupia się życie towarzyskie, gdzie spędza się prywatny czas, realizuje plany, czy też po prostu relaksuje się i odpoczywa od rutyny dnia codziennego.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego (BUŁ) wpisuje się w ten światowy nurt, realizując różnorodne przedsięwzięcia służące czytelnictwu i upowszechnianiu nauki, zachęcając przy tym użytkowników do coraz pełniejszego i aktywnego korzystania ze swoich zbiorów i proponowanych usług.

214 W artykule przedstawiono wybrane inicjatywy podejmowane przez BUŁ w latach 2006–2014 mające na celu dotarcie do jak największej liczby odbiorców oraz popularyzowanie instytucji przyjaznej całemu regionalnemu środowisku.

Otwarcie nowego gmachu BUŁ w październiku 2006 r. zapoczątkowało nowy etap w działalności tej Instytucji. Rozbudowa Biblioteki wydatnie przyczyniła się do polepszenia i usprawnienia obsługi czytelników. Już od lat 90. XX w. systematycznie rozszerzano zakres gromadzenia tradycyjnych form piśmiennictwa o zasoby cyfrowe w postaci różnego rodzaju baz i serwisów książek i czasopism elektronicznych. Dla wygody użytkowników, w 2010 r. zakupiono narzędzie HAN służące do zarządzania bazami i serwisami elektronicznych książek i czasopism, które czytelnikom (pracownikom i studentom UŁ) zarejestrowanym w systemie bibliotecznym umożliwia dostęp do zasobów elektronicznych z komputerów działających także poza siecią UŁ – domowych. Katalog online prowadzony od 1998 r., zawierający początkowo tylko rekordy wydawnictw zwartych, jest systematycznie uzupełniany o wydawnictwa ciągłe, starsze wydawnictwa zwarte oraz o zbiory bibliotek zakładowych. Biblioteka rozpoczęła również proces digitalizacji tradycyjnych katalogów kartkowych. Od 1 września 2009 r., jako pierwsze, udostępniono na stronie internetowej katalogi zbiorów specjalnych: starych druków, ikonografii i kartografii. W czerwcu 2014 r. zakończyły się prace nad digitalizacją całego katalogu kartkowego BUŁ, który został również udostępniony na stronie

internetowej. Całkowicie uległa zmianie organizacja udostępniania zbiorów poprzez automatyzację prac w Wypożyczalni Miejskowej i wyodrębnienie części księgozbioru do Strefy Wolnego Dostępu. Do dyspozycji czytelników oddano urządzenia do samodzielnego wypożyczania i zwrotu książek, samoobsługowe kserokopiarki i skaner, stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, pokoje do pracy indywidualnej i grupowej oraz pomieszczenia ze specjalistycznym sprzętem umożliwiającym osobom niedowidzącym korzystanie z materiałów bibliotecznych. Otwarto dwie sale konferencyjne i jedną szkoleniową, wyposażone w odpowiedni sprzęt multimedialny. Poszerzeniu uległa przestrzeń ogólnodostępna, odpowiednia dla wystaw i imprez o różnorodnym charakterze, promujących osiągnięcia nauki i kultury. Od czerwca 2012 r. w czasie trwania sesji egzaminacyjnej, Biblioteka wydłużyła godziny otwarcia Strefy Wolnego Dostępu do księgozbioru pod hasłem *BUŁ-a do północy doda sesji mocy*.

Od czerwca 2009 r., co dwa lata odbywały się w BUŁ konferencje naukowe. Pierwsza z nich pt. *Stare i nowe w bibliotece: współpraca czy konkurencja* miała miejsce w dniach 3–5 czerwca 2009 r. Jej celem było podsumowanie dotychczasowego stanu wiedzy w zakresie rozwiązań technologicznych, sposobów organizacji pracy, wykorzystania przestrzeni bibliotecznej, nowych form książek, czasopism i innych dokumentów oraz komunikacji i obsługi czytelników. Wspólnie szukano odpowiedzi na pytania: czy i jak nowe rozwiązania technologiczne i związane z nimi zmiany organizacyjne współdziałają z tradycyjnymi formami pracy biblioteki? Trzydniowe obrady, w których uczestniczyło ponad 100 osób podzielono na 7 sesji tematycznych, podczas których zaprezentowano 26 referatów. II Konferencja Naukowa zatytułowana *Biblioteka jako „trzecie miejsce”* odbyła się w dniach 31 maja – 2 czerwca 2011 r. W trakcie obrad podjęto dyskusję nad teoretycznymi założeniami i praktycznymi doświadczeniami związanymi z funkcjonowaniem biblioteki akademickiej jako miejsca, gdzie ludzie mogą spotykać się regularnie i dla przyjemności, zupełnie nieformalnie i tylko dlatego, że mają na to ochotę. W obradach wzięło udział 70 osób; w ciągu trzech dni wygłoszono 22 referaty, a 7 sponsorów przedstawiło najnowsze osiągnięcia swoich firm działających na rzecz bibliotek. W dniach 4–6 czerwca 2013 r. odbyła się Międzynarodowa Konferencja pt. *Biblioteka w komórce? Przyszłość usług bibliotecznych*. Podczas obrad debatowano nad przyszłością usług bibliotek naukowych i czynnikami, które zmieniają biblioteki w instytucje bardziej interaktywne, otwarte na nowe potrzeby użytkowników. Przedmiotem rozważań uczyniono nowe technologie mobilne, usługi informacyjne online, wygląd i funkcjonalność katalogów interaktywnych z interfejsem przystosowanym do telefonów komórkowych, tabletów i innych czytników elektronicznych. W konferencji wzięło udział 100 osób, w tym

8 gości zagranicznych. Podczas 7 sesji ogłoszono 26 referatów. Panel dyskusyjny, którego tematem była dostępność usług bibliotecznych dodatkowo odwiedzili studenci i pracownicy naukowcy UŁ. Konferencja uzyskała dofinansowanie z konkursu ofert na realizację zadania *Współpraca z wyższymi uczelniami w zakresie promocji Łodzi jako ośrodka naukowego i akademickiego*. Wszystkie dotychczasowe konferencje objęły patronatem honorowym: Marszałek Województwa Łódzkiego, Prezydent Miasta Łodzi oraz JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego. Patronem medialnym był Międzywydziałowy Zakład Nowych Mediów i Nauczania na Odległość, który prowadził w Internecie bezpośrednie transmisje z obrad. Wygłoszone referaty ukazały się w materiałach pokonferencyjnych opublikowanych drukiem przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Towarzyszące konferencjom wydarzenia miały miejsce także w Muzeum Sztuki MS2, Muzeum Książki Artystycznej, Muzeum Włókiennictwa oraz w Centrum Żydów Łódzkich. Stały się one okazją do pokazania miasta jako prężnego ośrodka kultury.

W nowoczesnych wnętrzach Biblioteki odbywały się również konferencje organizowane przez inne instytucje. Warto wymienić kilka z nich. W dniach 22–23 września 2011 r. w formie panelu dyskusyjnego toczyły się obrady XIII Konferencji Bibliotek Wyższych Szkół Niepaństwowych pt. *Dziś i jutro bibliotek niepaństwowych szkół wyższych* przygotowanej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich oraz firmę księgarską Waldemara Juszcza. Centrum Naukowo-Badawcze UŁ „Bałkany na przełomie XX/XXI w.” w dniach 8–9 grudnia 2011 r. zorganizowało ogólnopolską konferencję pt. *Bałkany Zachodnie – między przeszłością i przyszłością (w 20-lecie rozpadu Jugosławii)*, której towarzyszyła wystawa książek ze zbiorów Biblioteki UŁ. W dniu 21 listopada 2011 r. zorganizowano państwowy egzamin na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego. Od 2012 r. Akademickie Biuro Karier Zawodowych UŁ organizuje kolejne edycje Akademii Kompetencji dla studentów i absolwentów UŁ.

Oprócz ogólnopolskich trzydniowych konferencji bibliotekarskich, w których biorą udział przedstawiciele uczelni, ośrodków informacji i bibliotek oraz sponsorzy, BUŁ organizuje również jednodniowe spotkania tematyczne.

Od marca 2012 r. corocznie, w ramach obchodów Tygodnia Książki Elektronicznej, w Bibliotece odbywają się prelekcje i seminaria pod hasłem *Kierunek e-książka*. Wydarzenia te organizowane są wspólnie z Wydawnictwem Uniwersytetu Łódzkiego. Patronat honorowy obejmują Rektor i prorektorzy UŁ, a patronat medialny „Gazeta Wyborcza” i Radio Łódź. Zapraszaniymi gośćmi są pracownicy uczelni wyższych, wydawcy, przedstawiciele portali czytelniczych, pisarze, dziennikarze, blogerzy. Praktycy prezentują istniejące już w formie elektronicznej publikacje oraz przedstawiają nowe rozwiązania dla uczelni, bibliotek i wydawców. Spotkania

te corocznie gromadzą bardzo wielu sympatyków i miłośników książki elektronicznej. Towarzyszą im konkursy dla uczestników, w których można wygrać m.in. kody dostępu do e-booków na platformie ibuk.pl, a także książki drukowane ufundowane przez Wydawnictwo Naukowe PWN oraz Wydawnictwo UŁ.

Od 2010 r. w październiku, w Tygodniu Open Access organizowane są spotkania, na których przedstawiciele różnych środowisk zapoznają słuchaczy z ideą Open Access i prezentują profesjonalne sposoby jej wdrażania w polskim środowisku naukowym. W dniu 23 października 2012 r., podczas III Seminarium Open Access pt. *Kurs na otwartą naukę*, nastąpiło uroczyste otwarcie Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego. Akt powołujący Repozytorium UŁ odczytał prof. dr hab. Jarosław Płuciennik, Prorektor ds. programów i jakości kształcenia UŁ.

Prace nad uruchomieniem instytucjonalnego Repozytorium wiedzy, które ma na celu gromadzenie i udostępnianie materiałów dydaktycznych oraz bieżącego dorobku naukowego pracowników Uniwersytetu Łódzkiego, trwały od 2010 r. W porozumieniu z JM Rektorem UŁ i przy udziale Centrum Komputerowego UŁ wybrano oprogramowanie do obsługi Repozytorium. Zdecydowano, że serwer z danymi zostanie zainstalowany w Centrum Komputerowym UŁ, zaś obsługa administracyjna pozostanie w gestii pracowników BUŁ. Przeprowadzono wstępne rozmowy z władzami UŁ, pracownikami naukowymi, redakcjami czasopism naukowych UŁ oraz Wydawnictwem UŁ nt. zamieszczania materiałów w Repozytorium. Do chwili obecnej (maj 2014 r.) udało się zgromadzić w nim 3 850 publikacji. Decyzją Rektora UŁ, obligatoryjnie w Repozytorium zamieszczane są wszystkie czasopisma wydawane przez Wydawnictwo UŁ, a każdy artykuł dostaje numer DOI. Repozytorium UŁ zostało zarejestrowane w Agregatorze Centrum Otwartej Nauki¹, stanowiącym wspólny punkt dostępu do polskich zasobów otwartych repozytoriów. Przystąpiono także do projektu OpenAIRE², skupiającego europejskie otwarte repozytoria cyfrowe. Uruchomienie Repozytorium instytucjonalnego wydatnie przyczyniło się do promocji UŁ oraz dokonań badawczych i edukacyjnych pracowników. Stało się ono narzędziem promującym naukę i elementem strategii marketingowej uczelni, dostarczając informacji o jej osiągnięciach³.

Zgodnie z wieloletnią umową zawartą pomiędzy Uniwersytetem Łódzkim, a firmą Digital Center, od listopada 2006 r. trwa digitalizacja cennych zbiorów BUŁ. Zdigitalizowane materiały są sukcesywnie włączane

¹ Agregator Ceon, [dostęp: 22.07.2014], <http://agregator.ceon.pl/Welcome.action>.

² OpenAIRE, [dostęp: 22.07.2014], <https://www.openaire.eu/>.

³ L. Mikołajuk, *Repozytorium instytucjonalne jako nowa forma komunikacji naukowej*, [online], „Podkarpackie Studia Biblioteczne” 2014, nr 3, [dostęp: 22.07.2014]; <http://psb.ur.edu.pl/repozytorium-instytucjonalne-jako-nowa-forma-komunikacji-naukowej>.

do Biblioteki Cyfrowej, która została udostępniona czytelnikom 1 kwietnia 2008 r. Założeniem jej jest umożliwienie dostępu do następujących zasobów: czasopism z XIX i początków XX w., czasopism regionalnych „drugiego obiegu”, wybranych cennych egzemplarzy z kolekcji specjalnych – muzykaliów, zbiorów ikonograficznych, zbiorów kartograficznych i starych druków, przy jednoczesnej ochronie oryginalnych materiałów zagrożonych zniszczeniem. Cyfryzacja zasobów bibliotecznych jest narzędziem pozwalającym Bibliotece na nowoczesne rozszerzenie oferty dla czytelników, a tym samym na aktywne włączenie się w proces budowy społeczeństwa wiedzy. Zwiększa również atrakcyjność propozycji skierowanej do użytkowników. Biblioteka Cyfrowa UŁ należy do Federacji Bibliotek Cyfrowych, co w znacznym stopniu zwiększa widoczność jej zasobów i ułatwia korzystanie z nich⁴. W 2011 r. zdigitalizowano unikatową kolekcję druków muzycznych z XVIII i XIX w. Projekt został dofinansowany przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy. W maju 2013 r. zakończono digitalizację dekretów administracji RP i PRL z lat 1945–1970 oraz druków periodycznych ukazujących się do 1945 r. na terenie Łodzi. Ukończono również digitalizację rzadkich poloników z XVI i XVII w. Projekty te zostały dofinansowane ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę. Biblioteka Cyfrowa UŁ ma służyć wszystkim czytelnikom zainteresowanym prezentowanymi w niej publikacjami, a dostęp do niej jest nieograniczony. Jediną kolekcją, do której dostęp ze względu na prawa autorskie został ograniczony do sieci lokalnej BUŁ, są rysunki Wacława Kondka. Obecnie zasób Biblioteki Cyfrowej UŁ liczy 23 320 materiałów (dane z czerwca 2014 r.).

Repozytorium UŁ oraz Biblioteka Cyfrowa należą, obok bibliograficznej bazy publikacji naukowych pracowników UŁ, do tych kolekcji zbiorów cyfrowych, które Biblioteka tworzy sama i udostępnia je przez Internet. Ponadto, BUŁ dokonuje zakupu baz i serwisów różnych innych wydawnictw elektronicznych.

Wszystkie opisane działania podejmowane są w celu zaspokajania potrzeb czytelników. Automatyzacja prac bibliotecznych oraz cyfryzacja zbiorów ułatwiają dostęp do potrzebnych materiałów, a naukowe konferencje bibliotekarskie służą podnoszeniu kwalifikacji pracowników biblioteki, zapoznaniu ich z aktualnymi zagadnieniami ważnymi dla środowiska bibliotekarskiego. Służą dyskusji i wymianie myśli.

Od 2012 r. w BUŁ celebrowany jest Międzynarodowy Dzień Książki przypadający 23 kwietnia. Pierwszym wydarzeniem przygotowanym

⁴ Federacja Bibliotek Cyfrowych, [dostęp: 22.07.2014], <http://fbc.pionier.net.pl/owoc/main>.

w związku z tym była akcja głośnego czytania fragmentów ulubionych lektur. Wzięli w niej udział entuzjaści słowa pisanego z różnych środowisk. Wśród czytających znaleźli się: Zdzisław Jaskuła – dyrektor Teatru Nowego w Łodzi, Irena Kujawska – wicedyrektor BUŁ, Joanna Podolska-Płocka – dyrektor Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Jacek Grudzeń – publicysta pracujący w TVP3, Hanna Gill-Piątek z łódzkiej Krytyki Politycznej, Michał Kędzierski – dyrektor Centrum Promocji UŁ, jak również wykładowcy i studenci bibliotekoznawstwa oraz bibliotekarze. Spotkanie poprowadzili: dr Magdalena Rzadkowolska i mgr Zbigniew Gruszka z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ. Akcji towarzyszył kiermasz książki akademickiej zorganizowany przez Wydawnictwo UŁ. W roku następnym pracownicy BUŁ przygotowali akcję głośnego czytania utworów Juliana Tuwima. W spotkaniu wzięli udział pracownicy BUŁ i UŁ, Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych, Akademickiego Radia UŁ oraz dzieci z łódzkich przedszkoli, które recytowały wiersze poety. Imprezę powtórzono również w 2014 r.

Od początków działalności, w Bibliotece organizowano wystawy okolicznościowe i tematyczne⁵. Materiały wystawiennicze najczęściej pochodzą ze zbiorów BUŁ, ale także z dokumentów wypożyczonych od innych instytucji m.in. muzeów, archiwów, teatrów czy towarzystw naukowych. Część eksponatów pochodzi ze zbiorów prywatnych. Niektóre wystawy organizowane są przez pracowników BUŁ, inne – przy współudziale pracowników naukowych UŁ bądź rozmaitych instytucji kulturalnych. W przypadku każdej ekspozycji projektowany jest plakat, rozsyłane są zaproszenia. Informacja o wydarzeniu zamieszczana jest na stronie internetowej BUŁ, na Facebooku, przesłana zostaje do mediów lokalnych, tj. do radia, telewizji i prasy. W czasie wernisażu wyłożona jest Księga gości, aby zwiedzający mogli podzielić się wrażeniami i uwagami wyniesionymi z wystawy. Od października 2006 r., kiedy to powiększyła się przestrzeń wystawiennicza w nowym gmachu, powstała możliwość organizowania większej liczby wernisaży, spotkań i seminariów. Jako pierwszą zorganizowano wystawę *Biblioteka Uniwersytecka w obiektywie* pokazującą ok. 100 fotografii ilustrujących powstanie i rozbudowę akademickiej Książnicy oraz kopię aktu wmurowania kamienia węgielnego. Ta i następne wystawy na wernisażach zgromadziły liczne grono uczestników. Z czasem wystawom zaczęły towarzyszyć seminaria, wykłady i prelekcje.

⁵ I. Łabiszewska, *Działalność wystawiennicza Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1949–2005*, [w:] *O nauce, dokumentach i informacji w bibliotekach Uniwersytetu Łódzkiego*, red. S. Kurek-Kokocińska, Łódź 2008, s. 145–158; eadem, *Czy wystawy okolicznościowe współtworzą „trzecie miejsce” w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego?*, [w:] *Biblioteka jako „trzecie miejsce”*. Międzynarodowa Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, red. M. Wroclawska, J. Jerzyk-Wojtecka, Łódź 2011, s. 74–90.

Aby uwidocznic bogactwo tematyczne wystaw i seminariów należy przypomnieć ważniejsze z nich.

29 października 2008 r. odbyło się uroczyste otwarcie wystawy poświęconej zmarłemu, długoletniemu wicedyrektorowi BUŁ i kierownikowi Oddziału Zbiorów Specjalnych dr. Jerzemu Andrzejewskiemu. Po wernisażu, wspólnie z Łódzkim Towarzystwem Przyjaciół Książek zorganizowano wieczór wspomnień. Oglądano również fragmenty filmów z Jego udziałem. Wystawie zorganizowanej w listopadzie 2009 r. pt. *Juliusza Słowackiego świat teatralny*. Reminiscencje towarzyszyło wystąpienie prof. Jacka Brzozowskiego z UŁ nt. dramatów poety oraz występ aktorów i studentów Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi, którzy deklamowali fragmenty poematów autora *Ballady*. Liczną publiczność zgromadziła wystawa pt. *Tam gdzie pozostały nuty Chopina* otwarta w marcu 2010 r. Imprezę uświetniła prelekcja Małgorzaty Grajter z Akademii Muzycznej w Łodzi zat. *Fryderyka Chopina muzyczne pamiątki z podróży*. Inną dużą wystawę pt. *150 lat drukarstwa łódzkiego* przygotowano w tym samym roku (2010). Prelekcje na seminarium towarzyszące ekspozycji przygotowali pracownicy naukowcy z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ: dr M. Kwiatkowska – *Drukarnie na prowincji Królestwa Polskiego*; dr hab. prof. UŁ J. Konieczna – *Trudne początki drukarstwa w Łodzi w II połowie XIX w.*; prof. dr hab. H. Tadeusiewicz – *Łódzkie firmy drukarskie XX wieku (do 1945 r.)*; dr M. Rzadkowolska – *Łódzkie firmy drukarskie po 1945 r.* Pod koniec sesji Ryszard Uliński, założyciel Fundacji „Ocalić od zapomnienia” i twórca Muzeum Papieru i Druku w Łodzi opowiedział o historii i działalności tej instytucji. Z okazji wystawy pt. *Zabytkowe przestrzenie UŁ* w Bibliotece gościli Karolina Kołodziej i Maciej Kronenberg, pracownicy naukowcy UŁ i autorzy książki *Zabytkowe przestrzenie Uniwersytetu Łódzkiego* opublikowanej przez wydawnictwo Primus Verbum. Opowiadali, jak powstawała publikacja i odpowiadali na pytania obecnych na sali słuchaczy. W 2011 r. zorganizowano wystawę pt. *Podróżny świata, czyli w stronę Miłosza* wraz z sesją naukową poświęconą polskiemu Nobliście. Referaty wygłosili pracownicy Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego: dr Marzena Woźniak-Łabieniec – *Obecny nieobecny. Czesław Miłosz w dokumentach cenzury PRL w latach pięćdziesiątych – rekonesans*; dr Jerzy Wiśniewski – *Słońce Epilog poematu „Świat” Czesława Miłosza*; dr Tomasz Cieślak – *O wierszu O! [O, szczęście! Widzieć irys...] z tomu „To”*; prof. Krystyna Pietrych – *„Jak to jest w starości?” Uwagi Miłosza o ciele, umieraniu i poezji*; dr Jacek Ladorucki – *Miłosz w świecie książek*). Sesję uświetniła recytacja wierszy i fragmentów prozy autora *Zniewolonego umysłu* w wykonaniu studentek III roku Wydziału Aktorskiego PWSFTviT w Łodzi. *Sztuka przekładu w „Tyglu Kultury”*. Wkład łódzkich tłumaczy w popularyzację wiedzy o regionie i dziedzictwie kulturowym Łodzi to tytuł wystawy zorganizowanej w czerwcu 2012 r. wraz z konferencją pod tym sa-

mym tytułem, która wygrała konkurs Urzędu Miasta Łodzi na realizację zadania „Współpraca z wyższymi uczelniami” w zakresie promocji Łodzi, jako ośrodka naukowego i akademickiego. Sesja naukowa poruszała teoretyczne i praktyczne zagadnienia warsztatu translatorskiego. Głównym jej celem była popularyzacja wiedzy na temat translatoryki literatury pięknej, promowanie działalności łódzkich tłumaczy oraz upowszechnianie informacji o regionie i dziedzictwie kulturowym Łodzi. Uczestniczyli w niej zaproszeni tłumacze. Leszek Engelking wystąpił z referatem *Gra warta świeczki – o tłumaczeniu gier słów w utworach literackich*; Maciej Świerkocki mówił na temat własnych doświadczeń translatorskich dotyczących Ulissea Jamesa Joyce’a; Małgorzata Półrola wygłosiła referat pt. *Wczoraj i dziś – wielokulturowość versus „polskość” jako atuty w popularyzacji regionu łódzkiego*; Krystyna Stołecka opowiedziała o Sztuce przekładu w „Tyglu Kultury”: problemach z wiedzą historyczną w literaturze przekładowej. W konferencji wzięło udział ok. 60 osób. Patronat nad konferencją objęły: Urząd Miasta Łodzi, Urząd Marszałkowski w Łodzi i Uniwersytet Łódzki. Patronat medialny – TVP S.A. Oddział w Łodzi oraz Radio Łódź SA. Podczas sesji wręczono nagrodę im. Zbigniewa Dominiaka przyznawaną, od 2003 r., za przekłady poezji polskiej na języki słowiańskie. Nagrodę ufundowali łódzcy slawiści i notariusz Małgorzata Badowska, a wręczana jest przez redaktorów czasopisma „Tygiel Kultury”. W 2012 r. przypadła ona Andrejowi Chadanowiczowi z Białorusi – prezesowi białoruskiego PEN Clubu, poecie, tłumaczowi i krytykowi literackiemu. W tym samym roku przygotowano wystawę pt. *Łódzka książka żydowska w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego i Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi*, której towarzyszył wykład prof. nadzw. dr hab. Jadwigi Koniecznej z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ nt. historii książki żydowskiej w Łodzi oraz spotkanie z Rabinem Symchą Kellerem z Łódzkiej Gminy Żydowskiej. W maju 2013 r. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ zorganizowała konferencję *Jan Muszkowski: ludzie, epoka, książki. Polska bibliologia uniwersytecka w 60 lat od śmierci Profesora*. Z tej okazji w BUŁ otwarto wystawę okolicznościową, a Joanna Muszkowska, córka Profesora, odsłoniła tablicę pamiątkową ku czci Uczonego. We wrześniu odbył się wernisaż wystawy pt. *Dawne i obecne mapy z terytorium Republiki Czeskiej* pod auspicjami Ambasadora Republiki Czeskiej w Warszawie, Konsula Honorowego Republiki Czeskiej w Łodzi i Rektora Uniwersytetu Łódzkiego. W październiku 2013 r. wspólnie z Mieczysławem Gajosem, prof. UŁ przygotowano ekspozycję poświęconą Edith Piaf. W sali konferencyjnej urządzono wieczór wspomnień, na którym prof. Gajos barwnie opowiadał o życiu francuskiej piosenkarki. Przedstawiono również kilka scen z życia Piaf i wykonano piosenki z jej repertuaru. Impreza zakończyła się wspólnym zaśpiewaniem jednego z utworów z programu artystki. W następnym

miesiącu odbył się wernisaż i seminarium naukowe zat. *Julian Tuwim – impresje muzyczne*. Współorganizatorem przedsięwzięcia była Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina, natomiast partnerami – Zespół Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi oraz Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella w Łodzi. Na ekspozycji zostały wykorzystane materiały obydwu instytucji oraz zaprezentowano prace plastyczne dzieci i uczniów przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych Łodzi i województwa łódzkiego – uczestników konkursu *Odkrywanie Tuwima* zorganizowanego przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego. W seminarium nt. roli muzyki w życiu poety wzięli udział pracownicy naukowcy UŁ oraz pracownik archiwum Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina. Wydarzenie to połączono z pieśniami, które J. Tuwimowi w dzieciństwie śpiewała matka, w interpretacji uczniów Wydziału Wokalnego Szkoły Muzycznej II Stopnia z Zespołu Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi. Uczniowie Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Feliksa Parnella w Łodzi zainscenizowali jeden z utworów J. Tuwima pt. *Rzepka*. W grudniu tego roku (2013) miał miejsce wernisaż wystawy malarstwa Roberta Krężlaka *Duchowość Wenusjańska* przedstawiający cykl aktów kobiecych. W dniu 10 kwietnia 2014 r., w 30. rocznicę śmierci prof. Heleny Więckowskiej, dyrektor Biblioteki UŁ w latach 1948–1969, zorganizowano konferencję naukową zat. *Prof. Helena Więckowska – kobieta polska w nauce*, której towarzyszyła wystawa dokumentów związanych z postacią i działalnością Uczzonej. Uczestnicy konferencji omówili osiągnięcia prof. Więckowskiej jako dyrektora BUŁ i kierownika Katedry Bibliotekoznawstwa UŁ w latach 1953–1968. Przywołano także wspomnienia pracowników i uczniów Profesor oraz podsumowano Jej dorobek naukowy w dziedzinie historii (np. Joachim Lelewel), rękopisoznawstwa (np. kolekcja batignolska), jako autorki biografów do *Słownika Pracowników Książki Polskiej*.

To tylko wybrane przykłady działań – wystaw i towarzyszących im seminariów – mających na celu popularyzację szeroko rozumianej nauki i kultury w działalności BUŁ. W wydarzeniach tych uczestniczyli zaproszeni goście, pracownicy i studenci UŁ oraz wszyscy zainteresowani prezentowanymi tematami.

Od 2011 r. na stronie internetowej BUŁ obecne są wystawy wirtualne. Jako pierwsza zaistniała ekspozycja *Karol Estreicher, jr. (1906–1984)*. Następne to: *Moje miasto Łódź. Fotografie z kolekcji Jarka Pawlika – pracownika BUŁ*, *Architektura zabytkowa UŁ*, *XIX-wieczne druki muzyczne w Bibliotece Cyfrowej UŁ*, *5 lat minęło*, *Audiobooki BUŁ* oraz *Nagrody naukowe Rektora UŁ za rok 2012 i 2013*. Ta ostatnia wystawa od lat organizowana jest w Bibliotece w formie tradycyjnej, a w 2013 r. po raz pierwszy pokazana została w formie elektronicznej.

Od 2010 r. zapoczątkowano organizowanie spotkań z pisarzami i z osobami związanymi z książką. Pierwszymi z tego cyklu imprezami były promocje dwóch książek: *Toast za przodków* Wojciecha Góreckiego (maj 2010 r.) oraz *Pustka jest radością czyli filozofia buddyjska z przymrużeniem (trzeciego) oka* Artura Przybysławskiego (listopad 2010 r.). W marcu 2011 r. miało miejsce spotkanie z Leonem Sikorskim, emerytowanym nauczycielem akademickim, pracownikiem Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców oraz promocja jego książki *Opowieści bałódzkie*. W kwietniu 2011 r. Alicja Mazan-Mazurkiewicz, pracownik naukowy UŁ, literaturoznawca od wielu lat piszącą poezję i teksty dla dzieci, promowała najnowsze tomiki swoich wierszy: *Nikły płomyk*, *Chropawe głoski*. W 2012 r. odbyło się spotkanie, m.in. z Gabrielą Niedzielską, właścicielką agencji autorskiej „Autograf”, z dr. Janem Janiakim, byłym dyrektorem BUŁ, poetą. Z imprez zorganizowanych w 2013 r. warto wymienić spotkanie z Łukaszem Urbaniakiem z Wydawnictwa Oficyna, który promował dwie książki napisane oraz zilustrowane przez tajwańskiego autora Jimmy’ego Liao: *Dźwięki kolorów* i *Księżyc zapomniał*. W drugiej części wystąpiła Anna Krysztofiak, muzyk i historyk sztuki, artystka Filharmonii Łódzkiej i doktorantka w Zakładzie Azji Wschodniej UŁ. Opowiadała o swoich fascynacjach kulturą chińską, podróżach na Tajwan, o nauce języka chińskiego. Zagrała m.in. na erhu (chińskie skrzypce), chińskiej lutni. Zaśpiewała także fragmenty chińskich pieśni. W marcu 2014 r. miało miejsce spotkanie z Tomaszem Grzywaczewskim, doktorantem na Wydziale Prawa i Administracji UŁ, dziennikarzem, reporterem i podróżnikiem, autorem książki pt. *Przez Dziki Wschód*.

Na wszystkie spotkania zapraszani są czytelnicy i sympatycy Biblioteki UŁ.

W maju 2014 r. Biblioteka UŁ po raz pierwszy włączyła się w organizowaną przez miasto od kilku lat Noc Muzeów. Hasłem przewodnim tego wydarzenia było „obcowanie ze starym drukiem, plakatem i książką współczesną”. Zaprezentowano na niej unikatowe kolekcje zbiorów specjalnych. Noc Muzeów w BUŁ zgromadziła niespodziewaną liczbę gości, przede wszystkim osoby, dla których była to pierwsza wizyta w Bibliotece UŁ.

Od 2010 r. mają miejsce comiesięczne spotkania naukowo-informacyjne dla pracowników BUŁ i bibliotek zakładowych. Ich bardzo zróżnicowana tematyka wzbudza zainteresowanie, aczkolwiek dominują zagadnienia bibliotekarskie, tj. droga książki w bibliotece, zasady udostępniania zbiorów, prezentacja ciekawych i mało znanych kolekcji (np. Cymelia). Zapraszani są przedstawiciele innych instytucji np. przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z okręgu łódzkiego, redaktor czasopisma „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum”, pracownik kina „Cytryna”. Na spotkaniach promują się biblioteki zakładowe UŁ, pracownicy

zdają relacje ze służbowych wyjazdów zagranicznych i z konferencji oraz przedstawiają efekty własnych zainteresowań naukowych i pasji. Na jednym ze spotkań, które zgromadziło bardzo liczne grono słuchaczy, pokazano fragmenty filmów fabularnych kręconych we wnętrzach Biblioteki UŁ. Spotkania te poprzez różnorodność form i tematyki nie tylko umożliwiają pogłębienie wiedzy zawodowej, ale także integrują środowisko bibliotekarskie.

Wszystkie formy aktywności przedstawiane są w „*biBULe*. Biuletynie Informacyjnym BUŁ”, miesięczniku elektronicznym, który na stronie internetowej zagościł w styczniu 2007 r. „*biBUŁa*” dokumentuje istotne wydarzenia, podaje informacje o konkursach i nagrodach literackich, nowych tytułach czasopism, a w stałej rubryce *Polecamy – wybrane nowości książkowe BUŁ* zaznają z polskimi i zagranicznymi nabytkami. W styczniu 2013 r. czasopismo uzyskało numer ISSN.

W nowym gmachu BUŁ oddano do dyspozycji bibliotekarzy i czytelników dwie sale konferencyjno-szkoleniowe wyposażone w sprzęt multimedialny pozwalający na prowadzenie prezentacji oraz salę szkoleniową wyposażoną w stanowiska komputerowe. Przyczyniło się to wydatnie do zwiększenia liczby organizowanych warsztatów, szkoleń i pokazów dotyczących baz danych i serwisów książek i czasopism elektronicznych nowo zakupionych lub planowanych do zakupu, przeznaczonych nie tylko dla bibliotekarzy, ale również dla pracowników naukowych, doktorantów i studentów UŁ oraz dla wszystkich innych czytelników. Dla zainteresowanych organizowane są warsztaty z obsługi najpopularniejszych baz m.in. LEX i Ibuk. Coraz więcej grup studenckich zgłasza się na szkolenia przygotowujące do korzystania z baz specjalistycznych z danej dziedziny. Przeprowadzane są również szkolenia indywidualne dostosowane do konkretnych potrzeb czytelnika. Oddział Zbiorów Specjalnych organizuje szkolenia dotyczące zasobów znajdujących się w poszczególnych sekcjach. Zajęcia prowadzone są także dla studentów bibliotekoznawstwa i dotyczą takich zagadnień jak zasady gromadzenia i opracowania zbiorów, magazynowanie itp. Uczniowie szkół ogólnokształcących uczestniczą w szkoleniach nt. sporządzania bibliografii do prezentacji maturalnych. W 2012 r. wraz z uruchomieniem Repozytorium UŁ zaczęto przeprowadzać cykl szkoleń dla pracowników naukowych dotyczących deponowania materiałów w RUŁ. Takie szkolenia i pokazy odbywają się również na wydziałach. Od 2013 r. dla słuchaczy Łódzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz organizowane są szkolenia tematyczne np. biblioteki w Internecie, biblioteki cyfrowe. Repertuar przeprowadzanych szkoleń i warsztatów ciągle się rozszerza tak, aby oferta trafiała do jak największej liczby zainteresowanych. Od wielu lat dla studentów I roku wszystkich kierunków studiów na UŁ prowadzone są zajęcia

z przysposobienia bibliotecznego. Początkowo były to wykłady z ćwiczeniami. Następnie wykłady wzbogacono o film przedstawiający zasady udostępniania zbiorów w Bibliotece. Od 2012 r. zajęcia te prowadzone są w formie kursu online na platformie e-learningowej UŁ. Kurs kończy się testem, po zdaniu którego studenci otrzymują zaliczenie. Forma tych zajęć jest ciągle uatrakcyjniana – w 2013 r. pojawił się komiks prezentujący poszczególne Oddziały Biblioteki. Dla studentów chcących poznać bibliotekę „na żywo” trzy razy w tygodniu na początku roku akademickiego organizowane są wycieczki po Bibliotece. Bibliotekę, jako nowoczesną i przyjazną czytelnikom instytucję odwiedzają również grupy gości zagranicznych – profesorowie goszczący na UŁ, studenci oraz bibliotekarze uczestniczący w programach wymiany międzyuczelnianej. Wycieczki po BUŁ organizowane są również dla uczniów szkół gimnazjalnych i ogólnokształcących. Coraz częściej w gmachu BUŁ goszczą przedszkolaki, dla których przeznaczone są specjalistyczne zajęcia promujące książki dla najmłodszych, organizowane najczęściej w Dzień Dziecka. Szkolenia i pokazy wydawnictw przyczyniają się do poznania bogatej oferty Biblioteki przez szerokie grono potencjalnych użytkowników.

Biblioteka cały czas podejmuje działania zmierzające do promocji oferowanych usług oraz organizowanych wydarzeń. Strona internetowa BUŁ jest na bieżąco aktualizowana, a co kilka lat następuje jej przebudowa (ostatnia – w czerwcu 2013 r.). W 2013 r. powstała również tzw. wersja mobilna strony internetowej przystosowana do odczytu na smartfonach i tabletach. W swoich działaniach Biblioteka stara się wykorzystywać najnowsze nowinki technologiczne, dlatego też na terenie BUŁ i w ulotkach informacyjnych pojawiły się kody QR pozwalające na otwieranie stron internetowych bezpośrednio na urządzeniach przenośnych np. telefonach komórkowych.

Poszerzeniu ulegają kanały komunikacyjne z czytelnikami, obok poczty elektronicznej dostępny jest również komunikator gadu-gadu. Od marca 2010 r. prowadzona jest strona BUŁ na Facebooku, która do czerwca 2014 r. zgromadziła 2400 fanów. Facebook i jego narzędzia oferują skuteczny sposób dotarcia do potencjalnych użytkowników, a Biblioteka poprzez prezentowanie w nowoczesny, interesujący sposób zasobów i swojej działalności w pełni z nich korzysta. Informacje o usługach i wydarzeniach odbywających się w BUŁ rozsyłane są również Newsletterem do czytelników, którzy wyrazili chęć otrzymywania biuletynu. Od 2006 r. systematycznie opracowywane są nowe foldery informacyjne dotyczące m.in. zasad korzystania ze zbiorów BUŁ, rozmieszczenia księgozbioru w strefie wolnego dostępu, zbiorów specjalnych, korzystania z katalogu i składania zamówień elektronicznych, baz danych i serwisów naukowych e-książek i e-czasopism.

W ramach realizacji projektu edukacyjnego finansowanego ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, w BUŁ od 2011 r. udostępnia się pracownikom naukowym i studentom UŁ, wideotekę oferującą 40 filmów dokumentalnych z festiwalu *WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie*.

Na terenie Biblioteki UŁ działa Centrum Informacji i Kultury Amerykańskiej, (American Corner), Centrum Brytyjskie UŁ oraz Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara Cerana (Ceraneum).

American Corner (AC) powstało w 2004 r. w Łodzi w wyniku porozumienia zawartego między Ambasadą Amerykańską w Warszawie, a UŁ. Jego główną misją jest udostępnianie wszystkim zainteresowanym informacji o Stanach Zjednoczonych w postaci wykładów i spotkań z ciekawymi ludźmi uwzględniającymi różnorodną tematykę związaną z Ameryką, warsztatów i spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. W AC działa biblioteka z anglojęzycznymi zbiorami z różnych dziedzin wiedzy. Można w niej również skorzystać z bogatej kolekcji beletrystyki, płyt dvd, audiobooków, popularnych tygodników i magazynów amerykańskich.

Centrum Brytyjskie UŁ (CB UŁ) funkcjonuje od 1987 r. na mocy umowy o współpracy pomiędzy UŁ, a British Council. Celem działalności jednostki jest promocja i przybliżenie czytelnikom kultury i literatury brytyjskiej. Biblioteka CB UŁ udostępnia bogatą anglojęzyczną literaturę brytyjską dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży współczesną i klasyczną, podręczniki i testy do brytyjskich egzaminów z języka angielskiego, tzw. readersy (uproszczone wersje książek), audiobooki i płyty z filmami brytyjskimi. Prowadzi działalność edukacyjną organizując lekcje biblioteczne dla młodzieży szkolnej oraz warsztaty dla nauczycieli języka angielskiego.

Uroczyste otwarcie Ceraneum nastąpiło w dniu 18 maja 2011 r. Zebrani wysłuchali wykładu prof. dr. hab. Kazimierza Iłskiego pt. *Interwencjonizm państwowy w gospodarce bizantyjskiej* oraz wystąpienia prof. Anny-Marii Totomanovej dotyczącego współpracy polsko-bułgarskiej w dziedzinie nauk humanistycznych. Kolekcja Ceraneum gromadząca materiały źródłowe, opracowania, encyklopedie, słowniki, czasopisma z zakresu historii starożytnej i Bizancjum, dziejów i kultury państw bałkańskich oraz kręgu kultury prawosławnej stanowi część zbiorów BUŁ.

Rokrocznie dla użytkowników organizowane są kiermasze książek – dubletów lub materiałów wycofanych ze zbiorów BUŁ. Wydawnictwo UŁ na terenie Biblioteki organizuje sprzedaż własnych wydawnictw.

Od 2009 r. w Łodzi pojawiło się wiele inicjatyw ze strony bibliotek i bibliotekarzy promujących książkę i czytelnictwo. Inicjatywy te realizowane są poza macierzystymi placówkami bibliotecznymi. Imprezą integrującą środowisko bibliotekarzy i czytelników jest akcja „Odjazdowy Bibliotekarz” zainaugurowana w maju w 2010 r. z okazji Dnia Bibliotekarza. To rajd

rowerowy bibliotekarzy i wszystkich miłośników słowa pisanego. Inną formą promocji czytelnictwa i kreowania pozytywnego wizerunku pracowników biblioteki jest Biblio Cup – Turniej Piłki nożnej bibliotekarzy, który po raz pierwszy odbył się w maju 2009 r. Organizatorzy zapewniają, że jest to impreza rodzinna dla wszystkich, którzy chcą czynnie spędzić czas⁶. W obydwu wydarzeniach czynnie uczestniczą pracownicy BUŁ.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego od początku swojego istnienia (od 1945 r.) ma charakter ogólnodostępnej publicznej biblioteki naukowej. Służy nie tylko pracownikom naukowym i studentom uczelni, ale wszystkim mieszkańcom regionu. Dlatego dąży do zaspokajania różnorodnych potrzeb swoich użytkowników. Upowszechnianie kultury i popularyzowanie nauki realizuje poprzez organizowanie wystaw, seminariów, wykładów i spotkań seminaryjnych. Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych i komunikacyjnych oferuje bibliotekarzom nowe narzędzia pracy, dzięki którym mogą w sposób nowoczesny i efektywny powiększać zakres świadczonych usług. W obecnej, szybko zmieniającej się i dynamicznej rzeczywistości, biblioteki nie powinny być wyłącznie miejscem pracy, ale także miejscem różnorodnych wydarzeń naukowych, edukacyjnych i rozrywkowych dla wszystkich. Biblioteka, dzięki wykorzystaniu atrakcyjnych form popularyzacji nauki i kultury jest zaważana i doceniana w środowisku uczelni. Kolejne udane wydarzenia przysparzają jej nowych użytkowników, zapewniają współpracę z innymi jednostkami uczelni oraz instytucjami kulturalnymi miasta, ułatwiają pozyskiwanie sponsorów oraz patronów medialnych i honorowych. Organizowanie wydarzeń wykraczających poza tradycyjne obowiązki bibliotekarzy jest okazją do podnoszenia przez pracowników kwalifikacji i nabywania nowych umiejętności. Profesjonalizm, umiejętności, wiedza i predyspozycje bibliotekarzy oraz ich postawy niejednokrotnie świadczą o zdolności instytucji do odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania użytkowników.

Bibliografia

- Agregator Ceon, [dostęp: 22.07.2014, <http://agregator.ceon.pl/Welcome.action>.
Federacja Bibliotek Cyfrowych, [dostęp: 22.07.2014], <http://fbc.pionier.net.pl/owoc/main>.
Łabiszewska I., *Czy wystawy okolicznościowe współtworzą „trzecie miejsce” w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego?*, [w:] *Biblioteka jako „trzecie miejsce”. Międzynarodowa Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego*, red. M. Wroclawska, J. Jerzyk-Wojtecka, Łódź 2011, s. 74–90.

⁶ J. Stawińska, *Formy promocji książki i czytelnictwa na przykładzie wybranych łódzkich inicjatyw w latach 2009–2012*, [w:] *Strefa kultury, strefa nauki. Współczesny obraz biblioteki*, red. M. Wojciechowska, Gdańsk 2014, s. 250–258.

- Łabiszewska I., *Działalność wystawiennicza Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1949–2005*, [w:] *O nauce, dokumentach i informacji w bibliotekach Uniwersytetu Łódzkiego*, red. S. Kurek-Kokocińska, Łódź 2008, s. 145–158.
- Mikołajuk L., *Repozytorium instytucjonalne jako nowa forma komunikacji naukowej*, [online] „Podkarpackie Studia Biblioteczne” 2014, nr 3, [dostęp: 22.07.2014], <http://psb.ur.edu.pl/repozytorium-instytucjonalne-jako-nowa-forma-komunikacji-naukowej>.
- OpenAIRE, [dostęp: 22.07.2014], <https://www.openaire.eu/>.
- Stawińska J., *Formy promocji książki i czytelnictwa na przykładzie wybranych łódzkich inicjatyw w latach 2009–2012*, [w:] *Strefa kultury, strefa nauki. Współczesny obraz biblioteki*, red. M. Wojciechowska, Gdańsk 2014, s. 250–258.

Dynamika systematycznego wzrostu, nowoczesna przestrzeń intelektu, labirynt znaków, magia zaangażowanych w swoją pracę ludzi z pasją – to tylko kilka haseł, które przychodzą na myśl, kiedy chcemy przywołać nazwę Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego i 70 lat jej historii. Łódź przed dwoma wiekami powstawała z tradycji niejednorodnych, i podobnie powstawał – jako mozaika różnych treści intelektualnych – Uniwersytet Łódzki.

profesor Jarosław Płuciennik

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu
ŁÓDZKIEGO

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (42) 665 58 63, faks (42) 665 58 62

ISBN 978-83-7969-679-6

9 788379 696796